

HUMANITAS
RGN-BSRC

RGN-BIBLIOTEEK
HSRC LIBRARY

WISKAPLIKE NAVORSING

VERVALDATUM / DATE DUE

31 JAN 1986	1986 -01- 0 6
30 SEP 1982	
1982 -10- 30	
1986 JAN 1 8	
1983 -04- 2 9	
1983 -07- 2 9	
1984 -01- 2 1	
1984 -05- 3 0	
1984 -10- 3 1	
1985 -05- 3 0	
1985 -06- 2 9	
1985	

TOLUISTERPATRONE EN
RIKAANSSPREKENDE

de Villiers, M.A.
radie, M.Sc., Ph.D.
P. van Vuuren, M.A.

182572185F

INSTITUUT VIR KENNUNIKASIE NAVORSING

DIREKTEUR: Dr. P.C.J. Jordaan

PRETORIA

1978

NAVORSINGSBEVINDINGNOMMER: KOMM-16

ISBN 0 86965 542 6

0000742361

PHYS: R1,00

001.3072068 HSRC KOMM N 16

* 0 7 4 2 3 6 *

ERKENNING

Die inligting wat in hierdie navorsingsbevinding vervat is, is verkry van projek KOMM 11 wat daargestel is om te bepaal wat die invloed van televisie op die skoolgaande jeug is.

Hierdie data is verkry van skole in al vier provinsies en derhalwe word dank aan die volgende persone en instansies oorgedra:

Die Komitee van Onderwys hoofde wat aanvanklik toestemming gegee het dat die projek geloods mag word;

die hoofde van skole en hulle personeel wat as toetsafnemers opgetree het; die skoolsielkundiges van die Skoolsielkundige en Spesiale Dienste van die verskillende onderwysdepartemente wat verantwoordelik was vir die opleiding van die toetsafnemers;

die leerlinge wat as respondente opgetree het.

Die volgende persone dien tans in die ad hoc-komitee insake projek KOMM 11:

Dr. J.D. Venter (Voorsitter)	Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing
Prof. T.L. de Koning	Randse Afrikaanse Universiteit
Dr. I.Z. Engelbrecht	Departement van Nasionale Opvoeding
Prof. D. Joubert	Universiteit van Stellenbosch
Mnr. P.W. Mans	Natalse Onderwysdepartement
Prof. N.J. Mentz	Transvaalse Onderwysdepartement
Mnr. B. Olivier	Onderwysdepartement, Kaap die Goeie Hoop
Mnr. D.J.L. Pretorius	SAUK
Prof. C. Rip	Universiteit van Suid-Afrika
Mnr. F. Swanepoel	OVS-Onderwysdepartement
Mnr. G. Yssel	SAUK
Dr. D.P. Conradie	Instituut vir Kommunikasienavorsing
Dr. P.C.J. Jordaan	Instituut vir Kommunikasienavorsing
Dr. C.R. Liebenberg	Instituut vir Opvoedkundige Navorsing
Mev. E.M. Madge	Instituut vir Psigometriese Navorsing
Dr. W.L. Roos	Instituut vir Mannekragnavorsing
Mnr. A.R. van den Berg	Instituut vir Psigometriese Navorsing

Die statistiese verwerkings vir die ondersoek is gedoen deur die RGN se Instituut vir Statistiese Navorsing, en die redaksionele werk deur die Instituut vir Inligting en Spesiale Dienste.

RGN BIBLIOTEEK HSRC LIBRARY		
1979 -02-28		
STANDKODE	REGISTERNOMMER	
001.3072068 H.S.R.C.	KOMIN N 16	
BESTELNOMMER	041528	b
G		

INHOUDSOPGAWE

BLADSY

1.	INLEIDING	1
2.	DOEL	2
3.	METODE VAN ONDERSOEK	2
3.1	STEEKPROEF	2
3.2	DIE MEETINSTRUMENTE	3
3.3	DIE EKSPERIMENTELE ONTWERP	3
4.	BEVINDINGS	8
4.1	INLEIDING	8
4.2	DIE MATE WAARIN DAAR NA SEKERE RADIOPROGRAMME GELUISTER WORD	9
4.3	DIE MATE WAARIN DAAR NA SEKERE RADIODIENSTE GELUISTER WORD	14
4.4	DIE TYE EN DAE WAAROP DAAR NA DIE RADIO GELUISTER WORD	17
4.5	DIE AANTAL URE WAT VAN MAANDAE TOT DONDERDAE GEDURENDE SKOOLKWARTALE AAN RADIOLUISTER AFGESTAAN WORD	25
4.6	SAAM MET WIE NA DIE RADIO GELUISTER WORD	25
4.7	MUSIEKVOORKEURE	25
5.	SAMEVATTING EN SLOT	33
6.	SYNOPSIS AND CONCLUSION	35
	BIBLIOGRAFIE	37

TABELLE

BLADSY

1	DUI AAN HOE DIKWELS JY NA DIE VOLGENDE PROGRAMME LUISTER (SEUNS)	10
2	DUI AAN HOE DIKWELS JY NA DIE VOLGENDE PROGRAMME LUISTER (MEISIES)	12
3	DUI AAN NA WATTER RADIODIENSTE JY LUISTER (SEUNS)	15
4	DUI AAN NA WATTER RADIODIENSTE JY LUISTER (MEISIES)	16
5	DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (MAANDAE TOT VRYDAE) (SEUNS)	18
6	DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (MAANDAE TOT VRYDAE) (MEISIES)	19
7	DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (SATERDAE) (SEUNS)	20
8	DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (SATERDAE) (MEISIES)	21
9	DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (SONDAE) (SEUNS)	22
10	DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (SONDAE) (MEISIES)	23
11	HOEVEEL UUR PER DAG LUISTER JY GEWOONLIK NA DIE RADIO? (MAANDAG TOT DONDERDAG, GEDURENDE SKOOLKWARTALE) (SEUNS)	24
12	HOEVEEL UUR PER DAG LUISTER JY GEWOONLIK NA DIE RADIO? (MAANDAG TOT DONDERDAG, GEDURENDE SKOOLKWARTALE) (MEISIES)	26
13	HOE DIKWELS LUISTER JY SAAM MET DIE VOLGENDE MENSE NA DIE RADIO? (SEUNS)	27
14	HOE DIKWELS LUISTER JY SAAM MET DIE VOLGENDE MENSE NA DIE RADIO? (MEISIES)	28

TABELLE (vervolg)

BLADSY

15	DUI AAN IN WATTER MATE JY VAN DIE VOLGENDE SOORTE MUSIEK HOU (SEUNS)	29
16	DUI AAN IN WATTER MATE JY VAN DIE VOLGENDE SOORTE MUSIEK HOU (MEISIES)	31

1. INLEIDING

Die gegewens wat in hierdie navorsingsbevinding aangebied word, vorm 'n onderdeel van 'n omvattende projek wat deur die Instituut vir Kommunikasie-navorsing onderneem word om die invloed van televisie op die skoolgaande jeug te bepaal. Die omvattende ondersoek spruit voort uit die aanbevelings van die Kommissie van Onderzoek insake Aangeleenthede betreffende Televisie en van die Tegniiese Advieskomitee van die SAUK, naamlik dat navorsing onderneem word na die sosio-kulturele struktuur van die Suid-Afrikaanse gemeenskap en die invloed wat televisie daarop kan hê.

Die projek strek oor 'n termyn van agt jaar, naamlik van 1974 tot 1981 en word uitgevoer op leerlinge van standerd 3 tot standerd 10. Van die standerd 3- en standerd 6-leerlinge wat by die eerste opname (1974) ingesluit was, word jaarliks opgevolg tot hulle standerd 10 bereik het. Hiernaas is vir kontroledoelindes 'n aantal leerlinge van standerd 3 tot standerd 10 in 1974, 1975 en 1977 in die ondersoek betrek.

Die gegewens word deur middel van vraelyste en gestandaardiseerde toetse ingewin en 'n verskeidenheid aspekte soos persoonlikheid, verhoudings (persoonlik, sosiaal, huislik en formeel), studiegewoontes en -houdings, sosiale gedrag, waarde-oriëntasies en tydbenutting, word bestudeer. Weens die omvang van die gegewens wat ten opsigte van elk van hierdie aspekte ingewin is, word daar vir die doeleindes van hierdie navorsingsbevinding slegs op radio- en musiekvoorkeure (tydbenutting) van die skoolgaande jeug gekonsentreer.

Uit buitelandse navorsing blyk dat daar met die instelling van televisie in die algemeen 'n beduidende afname ingetree het in die tyd wat aan radioluister afgestaan word (Besco, 1952; Coffin, 1948; Furu, 1962, en Maccoby, 1951) en dat die luistersyfers van sekere soorte programme in die besonder geraak is (Gonzalez 1967; Himmelweit, Oppenheim en Vince, 1958; Ohara, 1953 en Schramm, Lyle en Parker, 1961).

Hierdie bevindings kan egter nie sondermeer op Suid-Afrikaanse toestande van toepassing gemaak word nie. Suid-Afrika verskil nie net kultureel van die buiteland nie, maar sy televisie- en radiodiens dra ook 'n eiesoortige karakter. Met die instelling van 'n televisiediens gedurende Januarie 1976 in Suid-Afrika, het dit moontlik geword om ook hierdie aspekte ter plaatse te ondersoek.

2. DOEL

- 2.1 Die doel met hierdie ondersoek is om die moontlike korttermyninvloed* van televisie op die volgende aspekte van die radioluisterpatrone van standaard agt Afrikaanssprekende dagskoliere, vanuit skole in nie-stedelike gebiede, te ondersoek:
- a) Die mate waarin daar na sekere radioprogramme en -dienste geluister word (dit wil sê of daar "baie", "af en toe/nooit" geluister word);
  - b) die tye en dae van die week waarop daar na die radio geluister word;
  - c) die gereeldheid waarmee daar alleen, saam met vriende en saam met gesinslede na die radio geluister word (met ander woorde of daar die "meeste van die tyd" of slegs "af en toe/nooit" so geluister word);
  - d) die tyd wat per dag aan radioluister afgestaan word.
- 2.2 Daar sal ook gelet word op die korttermyninvloed* van televisie op dieselfde leerlinge se musiekvoorkeure (dit wil sê of hulle "baie" daarvan hou of "nie juis nie/glad nie" daarvan hou nie).

3. METODE VAN ONDERSOEK

3.1 STEEKPROEF

Die gegewens wat in hierdie navorsingsbevinding gebruik word, is gedurende 1974 en 1976 ingesamel tydens die omvattende ondersoek wat in provinsiale skole van die vier provinsies in die RSA onderneem is. 'n Steekproef van 4 491 standaard 6-leerlinge wat ten opsigte van die volgende veranderlikes gestratifiseer is, is in 1974, dit wil sê voor die instelling van televisie, getrek: Geslag; taal van onderrig; stedelik en nie-stedelike ligging van die skole wat deur die leerlinge bygewoon is, asook die provinsie waarin die skole geleë is. 'n Groot aantal van hierdie kinders is weer in 1976, dus na die instelling van televisie, in 'n opvolgstudie betrek.

Vir doeleindes van hierdie ondersoek is daar uit hierdie breë steekproef 'n seleksie gemaak van Afrikaanssprekende (huistaal en medium van onderrig) dag-

---

*Korttermyninvloed verwys in hierdie navorsingsbevinding na die invloed van televisie gedurende die eerste jaar van uitsending.

skoliere wat in nie-stedelike gebiede skoolgaan. Dié leerlinge is verder verdeel in 'n groep wat in daardie stadium (1976) reeds televisie gekyk het (die eksperimentele groep) en een wat toe nog nie televisie gekyk het nie (die kontrolegroep). Die rede waarom bogenoemde seleksie gemaak is, is om die eksperimentele en kontrolegroepe gelyk te stel ten opsigte van veranderlikes wat moontlik 'n rol kan speel by radioluister en musiekvoorkeure. (Die volgende navorsers het bevind dat hierdie veranderlikes verband hou met radioluisterpatrone van kinders en jongmense: Pieterse, 1967; Hileman, 1953 en Landman, 1972 (geslag); Pieterse, 1967 (huistaal); en Van Aswegen, 1974 (huisvesting) en Hileman, 1953 (omgewing)).

By die eksperimentele groep is slegs dié leerlinge ingesluit wat tuis oor televisiestelle beskik het en wat gedurende weksdae en/of oor naweke televisie gekyk het. Respondente wat nie tuis oor 'n televisiestel beskik het nie, maar wat elders gekyk het (kulerkykers), is nie hierby of by die kontrolegroep ingesluit nie. Die kontrolegroep bestaan dus uit respondente wat nie tuis oor televisiestelle beskik het nie en ook nie elders televisie gekyk het nie. Die eksperimentele en kontrolegroepe bestaan onderskeidelik uit 157 en 71 seuns en 146 en 105 dogters.

3.2 DIE MEETINSTRUMENTE

Die inligting wat in hierdie navorsingsbevinding gebruik is, is verkry uit die gegewens wat tydens die reeds genoemde omvattende ondersoek met die tydbenutting-, biografiese- en televisievraelyste ingewin is. Slegs die vrae wat op musiekvoorkeure en radioluisterpatrone betrekking het, is benut.

3.3 DIE EKSPERIMENTELE ONTWERP*

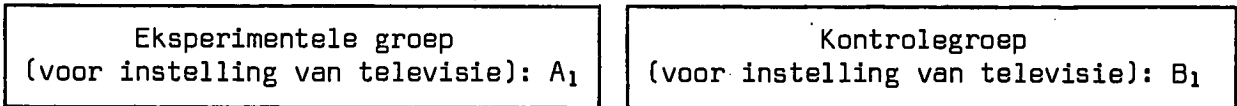
Soos blyk uit die voorafgaande beskrywing word daar in hierdie ondersoek gebruik gemaak van 'n toets-hertoets ontwerp met een kontrolegroep. Dit word skematies in figuur 1 uitgebeeld.

---

*Prof. D.J. Stoker van die Universiteit van Pretoria is aanvanklik in die beplanningstadium van die projek geraadpleeg en sy wenke in verband met statistiese metodes is in die ontwerp geïnkorporeer.

FIGUUR 1

EKSPERIMENTELE ONTWERP: TOETS-HERTOETS MET KONTROLE

Instelling van televisie

Ten opsigte van die antwoorde op elke vraag is 'n reeks vergelykings getref tussen die groepe wat in figuur 1 aangedui is. Aangesien die antwoorde slegs in frekwensievorm beskikbaar is, is die chi-kwadraat - statistiese toets (χ^2) (vergelyk Siegel, 1965) onder andere vir hierdie vergelykings gebruik. Slegs verskille of assosiasies wat met 'n oorskrydingswaarskynlikheid van 0,05 of kleiner gepaard gaan, is as betekenisvol beskou. Die volgende vergelykings is getref:

- (a) A₁ met B₁ (deur middel van χ^2)

Indien die antwoorde van A₁ op 'n bepaalde vraag betekenisvol verskil het van dié van B₁, is geen verdere verwerkings gedoen nie, aangesien die twee groepe voor die instelling van televisie nie vergelykbaar was ten opsigte van daardie aspek van radioluister of musiekvoorkeur nie.

- (b) B₁ met B₂ (deur middel van direkte vergelyking van frekwensies)

Aangesien twee jaar verloop het tussen die 1974- en 1976-opnames, is dit nodig om voorsiening te maak vir veranderings in die antwoorde van die leerlinge in die eksperimentele groep wat aan ander faktore as die invloed van televisie (byvoorbeeld rypingseffek) toegeskryf kan word. Dit is gedoen deur by die kontrolegroep na te gaan hoe die getal leerlinge wat een van die twee antwoordkategorieë by elke vraag gemerk het, van B₁ tot B₂ verander het. Elke verskil is dan uitgedruk as 'n breuk van die totale

getal respondente in die kontrolegroep. 'n Proporsionele aanpassing in die getal leerlinge in die eksperimentele groep wat daardie antwoordmoontlikheid gemerk het, is dan telkens gemaak.

(c) A₁ met aangepaste A₂ (deur middel van χ^2)

Nadat bogenoemde aanpassing aangebring is ten opsigte van die getal leerlinge wat by A₂ in figuur 1 elk van die twee antwoordmoontlikhede gemerk het, is 'n vergelyking getref tussen hierdie aangepaste getal en dié by A₁. 'n Betekenisvolle verskil dui op 'n moontlike effek van televisie.

Stappe (a) tot (c) word deur middel van die volgende twee voorbeelde in figure 2 en 3 geïllustreer. (Die χ^2 -waardes wat op die 0,001-peil betekenisvol is, word met 'n ***, dié wat op die 0,01-peil betekenisvol is met 'n ** en die waardes wat op die 0,05-peil betekenisvol is met 'n * in die tabelle aangedui.)

FIGUUR 2

EERSTE VOORBEELD OM ONTWERP TE ILLUSTRER: RESPONSE OP DIE VRAAG: "HOU JY VAN BERGKLIM?"

Eksperimentele groep:

		A ₁
Voor instelling van televisie	Ja	400
	Nee	<u>100</u>
	TOTAAL	500

Kontrolegroep:

		B ₁
Voor instelling van televisie	Ja	435
	Nee	<u>115</u>
	TOTAAL	550

Instelling van televisie

		A ₂
Na instelling van televisie	Ja	351
	Nee	<u>149</u>
	TOTAAL	500

		B ₂
Na instelling van televisie	Ja	460
	Nee	<u>90</u>
	TOTAAL	550

(a) A₁ met B₁

$$\chi^2 = 0,083 \quad \text{g.v.} = 1$$

Verdere vergelykings kan dus in hierdie geval gedoen word.

(b) B₁ met B₂ ("ja" response)

$$B_2 \text{ (ja)} - B_1 \text{ (ja)} = 460 - 435 = 25$$

Laasgenoemde verskil in $\frac{25}{550}$
verhouding tot totaal:

Aanpassing wat by A₂ aangebring moet word

$$\frac{25}{550} \times 500 = 23$$

(c) A₁ met aangepaste A₂

'n Chi-kwadraat word ten opsigte van die volgende tabel uitgewerk:

	A ₁	A ₂ (aangepas)
Ja	400	(351 - 23) = 328
Nee	100	(149 + 23) = 172
TOTAAL	500	500

$$\chi^2\text{-waarde: } 25,458^{***} \quad \text{g.v.} = 1$$

In hierdie geval het televisie moontlik 'n nadelige uitwerking op die respondente se voorkeur vir bergklim gehad.

FIGUUR 3

TWEEDE VOORBEELD OM ONTWERP TE ILLUSTREREN: RESPONSE OP DIE VRAAG: "HOU JY VAN FIETSRY?"

Eksperimentele groep:

Voor instelling
van televisie

A ₁	
Ja	50
Nee	<u>94</u>
TOTAAL	144

Kontrolegroep:

B ₁	
Ja	31
Nee	<u>71</u>
TOTAAL	102

Instelling van televisie

Na instelling
van televisie

A ₂	
Ja	61
Nee	<u>83</u>
TOTAAL	144

B ₂	
Ja	<u>57</u>
Nee	<u>45</u>
TOTAAL	102

(a) A₁ met B₁

$$\chi^2 = 0,33 \quad gv = 1$$

Verdere vergelykings kan in hierdie geval gedoen word.

(b) B₁ met B₂ ("ja" response)

$$B_2 \text{ (ja)} - B_1 \text{ (ja)} = 57 - 31 = 26$$

Laasgenoemde verskil in
verhouding tot totaal: $\frac{26}{102}$

Aanpassing wat by A₂ aangebring moet word

$$\frac{26}{102} \times 144 = 37$$

(c) A₁ met aangepaste A₂

'n Chi-kwadraat word ten opsigte van die volgende tabel uitgewerk:

A ₁		A ₂ (aangepas)
Ja	50	(61 - 37) = 24
Nee	94	(83 + 37) = 120
TOTAAL	144	144

χ^2 -waarde: 11,6769***   gv = 1

Soos in die vorige voorbeeld, het televisie in hierdie geval ook waarskynlik 'n remmende invloed op die voorkeure ten opsigte van die betrokke aktiwiteit gehad. In laasgenoemde geval is televisie se invloed egter moeiliker om te interpreteer, want uit die onaangepaste syfers 'in figuur 3 blyk dat daar 'n toename (naamlik 11) in die eksperimentele groep se "ja" antwoorde was. Die remmende invloed van televisie kan egter hier só geïnterpreteer word dat daar in die afwesigheid van televisie 'n nog groter toename in die "ja" response verwag sou kon word, maar dat hierdie toename deur televisie deels teruggehou of teëgewerk is.

Die bogenoemde ontwerp sal dwarsdeur hierdie studie gebruik word om die moontlike uitwerking van televisie ten opsigte van elkeen van die betrokke veranderlikes te ondersoek.

4. BEVINDINGS

4.1 INLEIDING

Soos in paragraaf 3.3 vermeld, kon geen afleidings of berekenings in verband met die invloed van televisie gemaak word in gevalle waar daar reeds voor die instelling van televisie statisties betekenisvolle verskille tussen die response van die eksperimentele en kontrolegroepe voorgekóm het nie. Ten opsigte van die volgende vrae oor musiekvoorkeure en radioluisterpatrone het daar òf verskille van hierdie aard voorgekóm òf was die getalle in die selle te klein om verdere statistiese berekenings te kon doen:

Dui aan hoe dikwels jy na die volgende programme luister?

Landbouprogramme (meisies)

Letterkundige programme (seuns)

Programaankondigings (seuns)

Dui aan na watter radiodienste jy luister.

Engels (seuns)

Radio Port Natal (seuns en meisies)

Radio Swazi (seuns)

Radio Hoëveld (seuns en meisies)

Hoe dikwels luister jy saam met die volgende mense na die radio?

Saam met vriende (seuns)

Dui aan in watter mate jy van die volgende soorte musiek hou.

"Pop", "twist", "soul", "underground" (seuns)

"Cowboy"-liedjies (meisies)

Ligte musiek, instrumentaal (meisies)

"Sing along"-tipe (meisies)

Ligte klassieke musiek (meisies)

Ligte musiek, Afrikaans, vokaal (meisies)

Bogenoemde veranderlikes word nie in die tabelle wat hierop volg, weergegee nie. By al die ander vrae kan daar wel verdere statistiese verwerkings gedoen word en word die resultate in tabelle 1-16 aangetoon.

4.2 DIE MATE WAARIN DAAR NA SEKERE RADIOPROGRAMME GELUISTER WORD

In tabelle 1 en 2 word die response van die seuns en meisies op die volgende item ontleed: "Dui aan hoe dikwels jy na die volgende programme luister." Ten opsigte van alle programme word die antwoorde van die respondente in ooreenstemming met die doel soos in paragraaf 2.1 (a) uiteengesit, verdeel in die kategorieë "luister baie" teenoor "luister af en toe/nooit."

Uit tabel 1 is daar sterk aanduidings dat televisie wel 'n uitwerking gehad het op die mate waarin seuns na sommige radioprogramme geluister het. Die luisterpatrone van die volgende programsoorte is geraak: godsdienstige

TABEL 1

DUI AAN HOE DIKWELS JY NA DIE VOLGENDE PROGRAMME LUISTER (SEUNS)

Programsoorte en response	Getal seuns										Chi-Kwadrat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%			
<u>Landbouprogramme</u>												
Luister baie	7	10	3	4	9	6	6	4	15	10		
Luister af en toe/Nooit	64	90	66	96	142	94	149	96	140	90	0,592	0,993
TOTAAL	71	100	69	100	151	100	155	100	155	100		
<u>Godsdienstige programme</u>												
Luister baie	33	46	29	41	79	51	36	23	44	28		
Luister af en toe/Nooit	38	54	41	59	75	49	121	77	113	72	0,279	16,653***
TOTAAL	71	100	70	100	154	100	157	100	157	100		
<u>Musiek</u>												
Luister baie	49	70	52	73	104	68	108	69	103	66		
Luister af en toe/Nooit	21	30	19	27	50	32	48	31	53	34	0,045	0,026
TOTAAL	70	100	71	100	154	100	156	100	156	100		
<u>Nuus</u>												
Luister baie	44	62	52	73	93	61	80	52	63	41		
Luister af en toe/Nooit	27	38	19	27	59	39	75	48	92	59	0,001	12,144***
TOTAAL	71	100	71	100	152	100	155	100	155	100		
<u>Kinderprogramme</u>												
Luister baie	23	33	4	6	41	27	7	4	49	31		
Luister af en toe/Nooit	47	67	67	94	112	73	149	96	107	69	0,591	0,588
TOTAAL	70	100	71	100	153	100	156	100	156	100		
<u>Jeugprogramme</u>												
Luister baie	40	56	20	28	96	63	31	20	75	48		
Luister af en toe/Nooit	31	44	51	72	57	37	126	80	82	52	0,588	6,433*
TOTAAL	71	100	71	100	153	100	157	100	157	100		
<u>Boekvoorlesings</u>												
Luister baie	10	14	4	6	18	12	3	2	16	10		
Luister af en toe/Nooit	61	86	66	94	134	88	152	98	139	90	0,0655	0,059
TOTAAL	71	100	70	100	152	100	155	100	155	100		
<u>Noodberigte</u>												
Luister baie	19	27	13	18	33	22	21	13	34	22		
Luister af en toe/Nooit	52	73	58	82	119	78	136	87	123	78	0,437	0,016
TOTAAL	71	100	71	100	152	100	157	100	157	100		

TABEL 1 (vervolg)

Programsoorte en response	Getal seuns										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974.		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>Sportprogramme</u>												
Luister baie	44	62	42	59	110	72	101	64	105	67	1,986	0,855
Luister af en toe/Nooit	27	38	29	41	42	28	56	36	52	33		
TOTAAL	71	100	71	100	152	100	157	100	157	100		
<u>Verhale en vervolghale</u>												
Luister baie	52	73	47	66	114	74	71	45	82	52	0,002	14,928***
Luister af en toe/Nooit	19	27	24	34	40	26	86	55	75	48		
TOTAAL	71	100	71	100	154	100	157	100	157	100		
<u>Vermaaklikheidsprogramme</u>												
Luister baie	29	41	24	34	75	50	47	30	59	38	0,994	3,911*
Luister af en toe/Nooit	41	59	47	66	76	50	109	70	97	62		
TOTAAL	70	100	71	100	151	100	156	100	156	100		
<u>Vasvraprogramme</u>												
Luister baie	36	51	27	38	76	49	39	25	59	38	0,002	3,735
Luister af en toe/Nooit	35	49	44	62	78	51	117	75	97	62		
TOTAAL	71	100	71	100	154	100	156	100	156	100		
<u>Wedstrydprogramme</u>												
Luister baie	31	44	23	32	79	52	40	26	58	37	1,122	6,517*
Luister af en toe/Nooit	40	56	48	68	72	48	116	74	98	63		
TOTAAL	71	100	71	100	151	100	156	100	156	100		
<u>Skooluitsendings</u>												
Luister baie	7	10	5	7	23	15	9	6	13	8	0,718	2,682
Luister af en toe/Nooit	64	90	66	93	130	85	146	94	142	92		
TOTAAL	71	100	71	100	153	100	155	100	155	100		
<u>Verseboekprogramme</u>												
Luister baie	35	49	42	59	90	59	103	66	88	56	1,420	0,143
Luister af en toe/Nooit	36	51	29	41	63	41	54	34	69	44		
TOTAAL	71	100	71	100	153	100	157	100	157	100		

TABEL 2

DUI AAN HOE DIKWELS JY NA DIE VOLGENDE PROGRAMME LUISTER (MEISIES)

Radioprogramsoorte en response	Getal meisies										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>Gedisdienstige programme</u>												
Luister baie	56	54	50	48	96	66	47	32	57	39	3,076	20,457***
Luister af en toe/Nooit	47	46	55	52	49	34	99	68	89	61		
TOTAAL	103	100	105	100	145	100	146	100	146	100		
<u>Musiek</u>												
Luister baie	76	73	92	88	120	83	131	90	110	76	3,239	2,044
Luister af en toe/Nooit	28	27	13	12	24	17	14	10	35	24		
TOTAAL	104	100	105	100	144	100	145	100	145	100		
<u>Nuus</u>												
Luister baie	48	46	59	56	65	45	58	41	44	31	0,001	5,694*
Luister af en toe/Nooit	56	54	46	44	79	55	85	59	99	69		
TOTAAL	104	100	105	100	144	100	143	100	143	100		
<u>Kinderprogramme</u>												
Luister baie	57	55	19	18	69	48	16	11	70	48	0,991	0,003
Luister af en toe/Nooit	47	45	86	82	76	52	130	89	76	52		
TOTAAL	104	100	105	100	145	100	146	100	146	100		
<u>Jeugprogramme</u>												
Luister baie	76	73	49	47	115	79	50	34	89	61	0,991	10,831***
Luister af en toe/Nooit	28	27	56	53	30	21	96	66	57	39		
TOTAAL	104	100	105	100	145	100	146	100	146	100		
<u>Boekvoorlesing</u>												
Luister baie	12	12	8	8	22	15	9	6	15	10	0,451	1,316
Luister af en toe/Nooit	91	88	97	92	120	85	137	94	131	90		
TOTAAL	103	100	105	100	142	100	146	100	146	100		
<u>Weervoorspelling en Reënval- verslag</u>												
Luister baie	28	27	33	31	34	24	46	32	39	27	0,172	0,193
Luister af en toe/Nooit	76	73	72	69	109	76	100	68	107	73		
TOTAAL	104	100	105	100	143	100	146	100	146	100		
<u>Noodberigte</u>												
Luister baie	24	23	29	28	31	22	20	14	13	9	0,018	8,022**
Luister af en toe/Nooit	80	77	76	72	113	78	126	86	133	91		
TOTAAL	104	100	105	100	144	100	146	100	146	100		

TABEL 2 (vervolg)

Radioprogramsoorte en response	Getal meisies										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep					Eksperimentele groep					Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
<u>Sportprogramme</u>												
Luister baie	34	33	30	29	64	44	59	40	65	45	3,015	0,011
Luister af en toe/Nooit	70	67	75	71	80	56	87	60	81	55		
TOTAAL	104	100	105	100	144	100	146	100	146	100		
<u>Letterkundige programme</u>												
Luister baie	6	6	0	0	12	8	7	5	15	10	0,270	0,134
Luister af en toe/Nooit	98	94	105	100	132	92	139	95	131	90		
TOTAAL	104	100	105	100	144	100	146	100	146	100		
<u>Verhale en vervolghere</u>												
Luister baie	76	73	70	67	120	83	89	61	98	67	2,835	8,65**
Luister af en toe/Nooit	28	27	35	33	25	17	57	39	48	33		
TOTAAL	104	100	105	100	145	100	146	100	146	100		
<u>Vermaaklikheidsprogramme</u>												
Luister baie	57	55	60	58	82	57	67	46	64	44	0,015	4,473*
Luister af en toe/Nooit	46	45	44	42	62	43	79	54	82	56		
TOTAAL	103	100	104	100	144	100	146	100	146	100		
<u>Vasvrapprogramme</u>												
Luister baie	57	55	35	33	73	51	47	32	79	54	0,350	0,216
Luister af en toe/Nooit	46	45	70	67	71	49	99	68	67	46		
TOTAAL	103	100	105	100	144	100	146	100	146	100		
<u>Wedstrydprogramme</u>												
Luister baie	46	44	30	29	68	48	43	29	66	45	0,150	0,08
Luister af en toe/Nooit	58	56	75	71	75	52	103	71	80	55		
TOTAAL	104	100	105	100	143	100	146	100	146	100		
<u>Skooluitsendings</u>												
Luister baie	31	30	16	15	28	19	13	9	34	23	3,028	0,470
Luister af en toe/Nooit	73	70	89	85	116	81	132	91	111	77		
TOTAAL	104	100	105	100	144	100	145	100	145	100		
<u>Versoekprogramme</u>												
Luister baie	84	81	91	88	111	78	125	86	114	79	0,194	0,004
Luister af en toe/Nooit	20	19	12	12	32	22	20	14	31	21		
TOTAAL	104	100	103	100	143	100	145	100	145	100		
<u>Programaankondigings</u>												
Luister baie	11	11	17	16	21	15	14	10	6	4	0,574	8,332**
Luister af en toe/Nooit	93	89	87	84	122	85	132	90	140	96		
TOTAAL	104	100	104	100	143	100	146	100	146	100		

programme, nuus, wedstrydprogramme, jeugprogramme, vermaaklikheidsprogramme, asook verhale/vervolgverhale. Nadat by die eksperimentele groep proporsioneel voorsiening gemaak is vir die normale verskuiwings wat by die kontrolegroep voorgekom het, het minder seuns in die eksperimentele groep in 1976 (aangepas) as in 1974 aangedui dat hulle "baie" na laasgenoemde programsoorte geluister het. Die afleiding wat moontlik hieruit gemaak kan word, is dat televisie meegebring het dat minder seuns "baie" na hierdie ses programsoorte geluister het.

Meisies (kyk tabel 2) se luisterpatrone is, met die uitsondering van wedstrydprogramme, by dieselfde programsoorte geraak as dié ten opsigte waarvan daar by seuns 'n invloed bevind is. Verder is daar ook by die meisies betekenisvolle verskille in die gevalle van noodberigte en programaankondigings verkry.

In al bogenoemde gevalle het televisie waarskynlik 'n daling meegebring in die aantal leerlinge wat "baie" na die betrokke programsoorte geluister het.

Uit buitelandse ondersoeke blyk dat televisie tot gevolg gehad het dat daar minder na nuus (Gonzalez, 1967, Schramm, Lyle en Parker, 1961), vermaaklikheidsprogramme (Ohara, 1952) en verhale/vervolgverhale (Himmelweit, Oppenheim en Vince, 1958) oor die radio geluister is. Ohara (1952) kon egter geen invloed ten opsigte van verhale en vervolgverhale uitwys nie, en het 'n toename in die luisterfrekwensie met betrekking tot nuus en godsdienstige programme bevind. Himmelweit, Oppenheim en Vince (1958) kon ten opsigte van die luister na sportprogramme geen invloed van televisie uitwys nie. Verder het laasgenoemde navorsers, asook Ohara (1952), aangedui dat daar 'n toename in die luisterfrekwensie by musiekprogramme voorgekom het.

3 DIE MATE WAARIN DAAR, NA SEKERE RADIODIENSTE GELUISTER WORD

Om vas te stel of televisie enige invloed gehad het op die mate waarin die respondente na sekere radiodienste luister, is die volgende item in die vraelys ingesluit: "Dui aan na watter radiodienste jy luister". Die resultate word in tabelle 3 en 4 weergegee. Die antwoorde is tot twee kategorieë herlei, naamlik "luister baie," teenoor "luister af en toe/nooit/weet nie." In sekere gevalle was die frekwensie in die "luister baie"-kategorie te laag om die nodige statistiese bewerkings moontlik te maak; naamlik die Engelse Diens, Radio Port Natal en Radio Swazi by die seuns, en Radio Port Natal by die meisies.

TABEL 3

DUI AAN NA WATTER RADIODIENSTE JY LUISTER (SEUNS)

Radiodienste en response	Getal seuns										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>Afrikaans</u>												
Luister baie	58	82	52	73	112	72	68	44	81	52	1,846	12,804***
Luister af en toe/Nooit	13	18	19	27	43	28	88	56	75	48		
TOTAAL	71	100	71	100	155	100	156	100	156	100		
<u>Springbok</u>												
Luister baie	47	67	48	68	115	75	100	65	99	64	1,177	3,801
Luister af en toe/Nooit	23	33	23	32	38	25	54	35	55	36		
TOTAAL	70	100	71	100	153	100	154	100	154	100		
<u>Radio Goeie Hoop</u>												
Luister baie	15	21	17	24	35	23	33	21	29	19	0,028	0,828
Luister af en toe/Nooit	55	79	54	76	114	77	123	79	127	81		
TOTAAL	70	100	71	100	149	100	156	100	156	100		
<u>Radio 5</u>												
Luister baie	18	25	19	27	37	24	44	28	42	27	0,0001	0,103
Luister af en toe/Nooit	53	75	52	73	114	76	113	72	115	73		
TOTAAL	71	100	71	100	151	100	157	100	157	100		

TABEL 4

DUI AAN NA WATTER RADIODIENSTE JY LUISTER (MEISIES)

Radiodienste en response	Getal meisies									Chi-kwadraat (χ^2)		
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep					Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974	
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>Afrikaans</u>												
Luister baie	82	80	80	78	114	79	64	44	69	47	0,001	29,326***
Luister af en toe/Nooit	21	20	25	24	31	21	82	56	77	53		
TOTAAL	103	100	105	100	145	100	146	100	146	100		
<u>Engels</u>												
Luister baie	12	12	9	9	13	9	14	10	18	12	0,13	0,433
Luister af en toe/Nooit	92	88	95	91	127	91	131	90	127	88		
TOTAAL	104	100	104	100	140	100	145	100	145	100		
<u>Springbok</u>												
Luister baie	79	77	84	80	125	87	120	83	115	80	3,592	2,025
Luister af en toe/Nooit	24	23	21	20	19	13	24	17	29	20		
TOTAAL	103	100	105	100	144	100	144	100	144	100		
<u>Radio Goeie Hoop</u>												
Luister baie	21	21	22	21	23	18	22	15	21	14	0,158	0,346
Luister af en toe/Nooit	80	79	81	79	106	82	123	85	124	86		
TOTAAL	101	100	103	100	129	100	145	100	145	100		
<u>Radio 5</u>												
Luister baie	33	32	15	15	40	28	47	32	72	50	0,3	13,346***
Luister af en toe/Nooit	70	68	88	85	103	72	98	68	73	50		
TOTAAL	103	100	103	100	143	100	145	100	145	100		
<u>Radio Swazi</u>												
Luister baie	4	4	1	1	9	6	5	3	9	6	0,311	0,033
Luister af en toe/Nooit	99	96	102	99	133	94	141	97	137	94		
TOTAAL	103	100	103	100	142	100	146	100	146	100		

Oor Radio Hoëveld kon daar nie gerapporteer word nie omdat die eksperimentele en kontrolegroepe se luistersyfers reeds voor die instelling van televisie betekenisvol van mekaar verskil het.

Die resultate dui daarop dat televisie die luistersyfers by beide geslagte met betrekking tot die Afrikaanse Diens beïnvloed het. By hierdie Diens (tabelle 3 en 4) kan die statisties betekenisvolle afname (eksperimentele groep 1974 teenoor eksperimentele groep 1976, aangepas) in die getal respondente in die "luister baie"-kategorie moontlik aan die invloed van televisie toegeskryf word.

In teenstelling met die bevindings ten opsigte van die Afrikaanse Diens het die getal meisies wat baie na Radio 5 luister 'n betekenisvolle toename getoon (eksperimentele groep 1974 teenoor eksperimentele groep 1976, aangepas).

4.4 DIE TYE EN DAE WAAROP DAAR NA DIE RADIO GELUISTER WORD

Die radioluisterfrekwensies van seuns en meisies op sekere tye gedurende weekdae en oor naweke word in tabelle 5 tot 10 beskryf.

Daar is bevind dat televisie op weekdae tussen 18h00 en 23h00 by seuns en tussen 18h00 en 21h00 by meisies 'n remmende invloed op die radioluistersyfers gehad het (tabelle 5 en 6). Gedurende die tydperk 16h00 tot 18h00 het daar egter by die seuns in die eksperimentele groep 'n statisties betekenisvolle toename plaasgevind. Hierdie verskuiwings kan moontlik aan televisie toegeskryf word, veral as daarop gelet word dat televisie-uitsendings saans gedurende die week om 18h00 'n aanvang geneem het.

Op Saterdag het televisie-uitsendings gedurende 1976 vroeër in die middag begin en in tabel 7 kan gesien word dat die radioluistersyfers van seuns ook reeds in die middag 'n afname getoon het. By meisies het daar op Saterdag in die middag geen statisties betekenisvolle verskille voorgekom nie (kyk tabel 8).

Televisie het waarskynlik Saterdagoggende tussen 18h00 en 21h00 by die meisies 'n daling in radioluister tot gevolg gehad.

Wat Sondagoggende betref, dui die gegewens in tabelle 9 en 10 daarop dat televisie weer eens 'n remmende invloed op die radioluistersyfers van seuns

TABEL 5

DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (MAANDAE TOT VRYDAE) (SEUNS)

Radioluistertye en response	Getal seuns										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>In die oggend voor skool</u> (6h00-7h30)												
Ja	30	42	42	60	66	43	88	57	60	39	0,010	0,334
Nee	41	58	28	40	89	57	67	43	95	61		
TOTAAL	71	100	70	100	155	100	155	100	155	100		
<u>In die middag na skool</u> (14h00-16h00)												
Ja	49	69	44	62	110	71	84	54	95	61	0,020	2,823
Nee	22	31	27	38	45	29	71	46	60	39		
TOTAAL	71	100	71	100	155	100	155	100	155	100		
<u>In die middag na skool</u> (16h00-18h00)												
Ja	30	43	27	39	65	42	78	52	84	56	0,009	4,742*
Nee	40	57	42	61	88	58	73	48	67	44		
TOTAAL	70	100	69	100	153	100	151	100	151	100		
<u>In die aande</u> (18h00-21h00)												
Ja	54	76	58	83	123	79	64	41	53	34	0,089	61,3***
Nee	17	24	12	17	33	21	91	59	102	66		
TOTAAL	71	100	70	100	156	100	155	100	155	100		
<u>In die aande</u> (21h00-23h00)												
Ja	14	20	29	41	44	29	55	35	22	14	1,551	9,043**
Nee	56	80	41	59	108	71	100	65	133	86		
TOTAAL	70	100	70	100	152	100	155	100	155	100		

TABEL 6

DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (MAANDAG TOT VRYDAG) (MEISIES)

Radioluistertye en response	Getal meisies										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>In die oggend voor skool</u> (06h00-07h30)												
Ja	43	41	60	58	64	44	100	68	76	52	0,069	1,66
Nee	61	59	44	42	82	56	46	32	70	48		
TOTAAL	104	100	104	100	146	100	146	100	146	100		
<u>In die middag na skool</u> (14h00-16h00)												
Ja	75	72	79	77	118	81	110	75	103	71	2,144	3,647
Nee	29	28	24	23	28	19	36	25	43	29		
TOTAAL	104	100	103	100	146	100	146	100	146	100		
<u>In die middag na skool</u> (16h00-18h00)												
Ja	52	50	57	55	76	52	88	62	81	57	0,029	0,542
Nee	51	50	46	45	69	48	53	38	60	43		
TOTAAL	103	100	103	100	145	100	141	100	141	100		
<u>In die aande</u> (18h00-21h00)												
Ja	78	75	96	92	117	80	59	41	34	23	0,659	91,392***
Nee	26	25	8	8	29	20	86	59	111	77		
TOTAAL	104	100	104	100	146	100	145	100	145	100		
<u>In die aande</u> (21h00-23h00)												
Ja	29	28	43	42	38	26	52	36	32	22	0,022	0,427
Nee	75	72	60	58	107	74	92	64	112	78		
TOTAAL	104	100	103	100	145	100	144	100	144	100		

TABEL 7

DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (SATERDAG) (SEUNS)

Radioluistertye en response	Getal seuns										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>In die voormiddag</u> (06h00-12h00)												
Ja	28	39	32	46	61	39	71	45	61	39	0,010	0,005
Nee	43	61	38	54	95	61	86	55	96	61		
TOTAAL	71	100	70	100	156	100	157	100	157	100		
<u>In die middag</u> (12h00-16h00)												
Ja	33	46	39	56	75	48	62	40	48	31	0,015	9,111**
Nee	38	54	31	44	80	52	93	60	107	69		
TOTAAL	71	100	70	100	155	100	155	100	155	100		
<u>In die middag</u> (16h00-18h00)												
Ja	31	44	42	62	90	58	75	50	48	32	3,502	19,450***
Nee	40	56	26	38	65	42	74	50	101	68		
TOTAAL	71	100	68	100	155	100	149	100	149	100		
<u>In die aande</u> (18h00-21h00)												
Ja	53	76	55	80	105	67	55	36	49	32	1,248	37,638***
Nee	17	24	14	20	51	33	99	64	105	68		
TOTAAL	70	100	69	100	156	100	154	100	154	100		
<u>In die aande</u> (21h00-23h00)												
Ja	26	37	38	54	45	29	46	30	21	14	1,053	10,201**
Nee	44	63	33	46	109	71	108	70	133	86		
TOTAAL	70	100	71	100	154	100	154	100	154	100		

TABEL 8

DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (SATERDAE) (MEISIES)

Radioluistertye en response	Getal meisies									Chi-kwadraat (χ^2)		
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep					Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974	
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%		N	%	(gv = 1)
<u>In die voormiddag</u> (08h00-12h00)												
Ja	72	69	84	81	97	66	106	73	89	61	0,108	0,726
Nee	32	31	20	19	49	34	40	27	57	39		
TOTAAL	104	100	104	100	146	100	146	100	146	100		
<u>In die middag</u> (12h00-16h00)												
Ja	61	59	71	68	84	58	101	70	88	61	0,000	0,129
Nee	43	41	34	32	61	42	44	30	57	39		
TOTAAL	104	100	105	100	145	100	145	100	145	100		
<u>In die middag</u> (16h00-18h00)												
Ja	61	59	74	72	93	64	98	67	80	55	0,341	2,043
Nee	42	41	29	28	53	36	48	33	66	45		
TOTAAL	103	100	103	100	146	100	146	100	146	100		
<u>In die aande</u> (18h00-21h00)												
Ja	78	75	83	80	119	82	58	40	51	35	1,429	64,618***
Nee	26	25	21	20	26	18	88	60	95	65		
TOTAAL	104	100	104	100	145	100	146	100	146	100		
<u>In die aande</u> (21h00-23h00)												
Ja	40	39	49	47	58	40	53	37	41	29	0,009	3,779
Nee	63	61	55	53	86	60	90	63	102	71		
TOTAAL	103	100	104	100	144	100	143	100	143	100		

TABEL 9

DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (SONDAE) (SEUNS)

Radioluistertye en response	Getal seuns										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep					Eksperimentele groep					Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>In die voormiddag</u> (06h00-12h00)												
Ja	29	41	24	35	48	31	29	19	38	25	1,698	1,226
Nee	42	59	45	65	107	69	125	81	116	75		
TOTAAL	71	100	69	100	155	100	154	100	154	100		
<u>In die middag</u> (12h00-16h00)												
Ja	19	27	28	41	38	25	39	25	17	11	0,029	8,854**
Nee	52	73	40	59	116	75	115	75	137	89		
TOTAAL	71	100	68	100	154	100	154	100	154	100		
<u>In die middag</u> (16h00-18h00)												
Ja	14	20	19	28	27	18	29	19	17	11	0,035	2,083
Nee	57	80	49	72	126	82	123	81	135	89		
TOTAAL	71	100	68	100	153	100	152	100	152	100		
<u>In die aande</u> (18h00-21h00)												
Ja	45	63	28	41	85	55	41	27	75	49	1,125	0,824
Nee	26	37	40	59	70	45	112	73	78	51		
TOTAAL	71	100	68	100	155	100	153	100	153	100		
<u>In die aande</u> (21h00-23h00)												
Ja	8	11	14	20	20	13	16	10	3	2	0,027	12,035***
Nee	63	89	56	80	133	87	137	90	150	98		
TOTAAL	71	100	70	100	153	100	153	100	153	100		

TABEL 10

DUI AAN WATTER TYE JY GEWOONLIK NA DIE RADIO LUISTER (SONDAE) (MEISIES)

Radioluistertye en response	Getal meisies										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>In die voormiddag</u> (06h00-12h00)												
Ja	43	41	36	35	49	34	49	34	59	41	1,266	1,293
Nee	61	59	68	65	97	66	96	66	86	59		
TOTAAL	104	100	104	100	146	100	145	100	145	100		
<u>In die middag</u> (12h00-16h00)												
Ja	45	43	64	61	65	45	87	60	61	42	0,013	0,165
Nee	59	57	41	39	80	55	59	40	85	58		
TOTAAL	104	100	105	100	145	100	146	100	146	100		
<u>In die middag</u> (16h00-18h00)												
Ja	31	30	58	56	51	35	61	42	24	17	0,373	11,679***
Nee	71	70	45	44	95	65	83	58	120	83		
TOTAAL	102	100	103	100	146	100	144	100	144	100		
<u>In die aande</u> (18h00-21h00)												
Ja	66	63	53	51	94	64	42	29	60	42	0,000	14,125***
Nee	38	37	51	49	52	36	102	71	84	58		
TOTAAL	104	100	104	100	146	100	144	100	144	100		
<u>In die aande</u> (21h00-23h00)												
Ja	12	12	14	13	14	10	15	10	12	8	0,077	0,042
Nee	91	88	90	87	130	90	129	90	132	92		
TOTAAL	103	100	104	100	144	100	144	100	144	100		

TABEL 11

HOEVEEL UUR PER DAG LUISTER JY GEWOONLIK NA DIE RADIO? (MAANDAG TOT DONDERDAG, GEDURENDE SKOOLKWARTALE) (SEUNS)

Aantal ure en response	Getal seuns										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
0-1 uur	15	21	10	14	20	13	38	24	49	31	1,984	14,347***
Meer as een uur	56	79	61	86	136	87	119	76	108	69		
TOTAAL	71	100	71	100	156	100	157	100	157	100		
0-2 uur	34	48	29	41	58	37	77	49	88	56	1,898	10,452**
Meer as twee uur	37	52	42	59	98	63	80	51	69	44		
TOTAAL	71	100	71	100	156	100	157	100	157	100		
0-3 uur	45	63	43	61	101	65	114	73	118	75	0,002	3,559
Meer as drie uur	26	37	28	39	55	35	43	27	39	25		
TOTAAL	71	100	71	100	156	100	157	100	157	100		
0-4 uur	50	70	55	77	121	78	136	87	125	80	0,982	0,093
Meer as vier uur	21	30	16	23	35	22	21	13	32	20		
TOTAAL	71	100	71	100	156	100	157	100	157	100		
0-5 uur	60	85	61	86	137	88	146	93	144	92	0,223	0,906
Meer as vyf uur	11	15	10	14	19	12	11	7	13	8		
TOTAAL	71	100	71	100	156	100	157	100	157	100		

• By seuns het televisie in die geheel nie die voorkeure "hou dare" daarvan".
Ten opsigte van musiekvoorkeure is die volgende bevind:

MUSIEKVOORKEURE

4.7

Meistes in die eksperimentele groep het egter na die instelling van televisie (1976 aangepas) statisties betekenisvol meer dikwels saam met vriende en minder dikwels saam met gesinslede as in 1974 na die radio geluister. Uit die gegewens in tabelle 13 en 14 kan afleiding gemaak word oor die moontlike invloed van televisie op die mate waarin seuns en meisies alleen, saam met gesinslede en saam met vriende na die radio luister. By die seuns is geen statisties betekenisvolle verskuiwings verkry nie.

SAAM MET WIE NA DIE RADIO GELUISTER WORD

4.6

Geen statisties betekenisvolle verskuiwings kon egter by hierdie opname, met die groeperings soos in tabel 12, ten opsigte van meisies verkry word nie. Buitelandse navorsers soos byvoorbeeld Furu (1962) het ook bevind dat kinders voor die instelling van televisie minder radio geluister het as voorheen.

meestal as twee uur) verkry. Hierdie verskuiwings dui daarop dat televisie verskuiwings by twee van die groeperings (0-1 uur/meer as een uur en 0-2 uur/verskuiwende wyses. In die geval van seuns is statisties betekenisvolle die voorafgaande tabelle net op een wyse saamgegroeper nie, maar op vyf verkry, word die antwoorkategorie vir berekeningsdoelendes nie soos in gee. Ten einde 'n vollediger beeld oor die invloed van televisie hierop te Maandae tot Donderdae gedurende skoolkwartale aan radioluister afstaan, ge- In tabelle 11 en 12 word die tyd per dag wat seuns en meisies gewoonlik van

RADIOLUISTER AFGESTAAN WORD

DIE AANTAL URE WAT VAN MAANDAE TOT DONDERDAE GEDURENDE SKOOLKWARTALE AAN

4.5

(gedurende die tye 21h00 tot 23h00) en meisies (gedurende die tye 18h00 tot 21h00) gehad het. Verskuiwings in die luistersyfers op Sondag het ook by seuns van 12h00 tot 16h00 en by meisies van 16h00 tot 18h00 voorgekom.

TABEL 12

HOEVEEL UUR PER DAG LUISTER JY GEWOONLIK NA DIE RADIO? (MAANDAG TOT DONDERDAG, GEDURENDE SKOOLKWARTALE) (MEISIES)

Aantal ure en response	Getal meisies										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
0-2 uur	37	36	27	26	37	25	35	24	49	34	2,582	1,994
Meer as twee uur	67	64	78	74	109	75	111	76	97	66		
TOTAAL	104	100	105	100	146	100	146	100	146	100		
0-3 uur	59	57	53	50	74	51	64	44	73	50	0,665	0,000
Meer as drie uur	45	43	52	50	72	49	82	56	73	50		
TOTAAL	104	100	105	100	146	100	146	100	146	100		
0-4 uur	79	76	69	66	100	68	89	61	104	71	1,319	0,146
Meer as vier uur	25	24	36	34	46	32	57	39	42	29		
TOTAAL	104	100	105	100	146	100	146	100	146	100		
0-5 uur	88	85	79	75	115	79	107	73	121	83	1,005	0,552
Meer as vyf uur	16	15	26	25	31	21	39	27	25	17		
TOTAAL	104	100	105	100	146	100	146	100	146	100		

TABEL 13

HOE DIKWELS LUISTER JY SAAM MET DIE VOLGENDE MENSE NA DIE RADIO? (SEUNS)

Tipe persoon en frekwensie	Getal seuns										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep					Eksperimentele groep					Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	[gv = 1]	[gv = 1]
<u>Saam met gesinslede</u>												
Die meeste van die tyd	38	54	31	44	63	41	35	22	50	32	2,507	2,523
Af en toe/Nooit	33	46	40	56	90	59	122	78	107	68		
TOTAAL	71	100	71	100	153	100	157	100	157	100		
<u>Alleen</u>												
Die meeste van die tyd	41	58	46	65	103	68	108	69	97	62	1,707	0,962
Af en toe/Nooit	30	42	25	35	49	32	49	31	60	38		
TOTAAL	71	100	71	100	152	100	157	100	157	100		

TABEL 14

HOE DIKWELS LUISTER JY SAAM MET DIE VOLGENDE MENSE NA DIE RADIO? (MEISIES)

Tipe persoon en frekwensie	Getal meisies										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep					Eksperimentele groep					Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>Saam met ander gesinslede</u>												
Die meeste van die tyd	48	46	44	42	73	51	38	26	44	30	0,333	11,890***
Af en toe/Nooit	56	54	61	58	71	49	108	74	102	70		
TOTAAL	104	100	105	100	144	100	146	100	146	100		
<u>Saam met vriende</u>												
Die meeste van die tyd	29	28	25	24	35	25	55	38	61	42	0,18	8,753**
Af en toe/Nooit	75	72	79	76	107	75	91	62	85	58		
TOTAAL	104	100	104	100	142	100	146	100	146	100		
<u>Alleen</u>												
Die meeste van die tyd	58	56	67	64	90	63	100	68	87	60	0,874	0,150
Af en toe/Nooit	46	44	37	36	54	37	46	32	59	40		
TOTAAL	104	100	104	100	144	100	146	100	146	100		

TABEL 15

DUI AAN IN WATTER MATE JY VAN DIE VOLGENDE SOORTE MUSIEK HOU (SEUNS)

Musiekvoorkeure en response	Getal seuns								Chi-kwadraat (χ^2)			
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep				Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974		
	1974		1976		1974		1976 (aangepas)					
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)	
"Folk", Ballades, "Spirituals"												
Hou baie daarvan	2	3	2	3	14	9	22	14	22	14		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	69	97	67	97	139	91	135	86	135	86	2,056	1,343
TOTAAL	71	100	69	100	153	100	157	100	157	100		
"Cowboy"-liedjies												
Hou baie daarvan	24	34	29	41	56	37	59	38	49	32		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	46	66	42	59	97	63	96	62	106	68	0,034	0,645
TOTAAL	70	100	71	100	153	100	155	100	155	100		
"Sing-along"-tipe uitge- sonderd "Folk"												
Hou baie daarvan	11	15	7	10	16	11	16	10	25	16		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	60	85	64	90	136	89	141	90	132	84	0,704	1,514
TOTAAL	71	100	71	100	152	100	157	100	157	100		
Jazz												
Hou baie daarvan	19	27	16	23	40	26	41	26	48	31		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	51	73	55	77	112	74	115	74	108	69	0,001	0,546
TOTAAL	70	100	71	100	152	100	156	100	156	100		
Ligte musiek instrumentaal												
Hou baie daarvan	17	24	14	20	50	32	32	20	39	25		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	54	76	57	80	104	68	125	80	118	75	1,306	1,856
TOTAAL	71	100	71	100	154	100	157	100	157	100		
Ligte musiek, Engels vokaal												
Hou baie daarvan	17	24	14	20	40	26	25	16	32	20		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	54	76	57	80	113	74	132	84	125	80	0,035	1,138
TOTAAL	71	100	71	100	153	100	157	100	157	100		

Musiekvoorkeure en response	Getal seuns										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>Ligte musiek, Afrikaans, vokaal</u>												
Hou baie daarvan	25	36	21	30	58	38	36	23	46	29		
Hou nie juis daarvan/ glad nie daarvan nie/ weet nie	45	64	50	70	94	62	121	77	111	71	0,040	2,332
TOTAAL	70	100	71	100	152	100	157	100	157	100		
<u>Boeremusiek</u>												
Hou baie daarvan	47	66	40	57	84	55	73	47	87	56		
Hou nie juis daarvan/ glad nie daarvan nie/ weet nie	24	34	30	43	70	45	83	53	69	44	2,255	0,011
TOTAAL	71	100	70	100	154	100	156	100	156	100		
<u>Ligte klassieke musiek</u>												
Hou baie daarvan	11	15	10	14	28	19	29	19	31	20		
Hou nie juis daarvan/ glad nie daarvan nie/ weet nie	60	85	61	86	123	81	127	81	125	80	0,135	0,023
TOTAAL	71	100	71	100	151	100	156	100	156	100		
<u>Swaar klassieke musiek</u>												
Hou baie daarvan	5	7	2	3	8	5	7	4	14	9		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	66	93	69	97	145	95	150	96	143	91	0,054	1,088
TOTAAL	71	100	71	100	153	100	157	100	157	100		
<u>Opera</u>												
Hou baie daarvan	2	3	3	4	17	11	6	4	4	3		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	68	97	68	96	136	89	151	96	153	97	3,206	7,693**
TOTAAL	70	100	71	100	153	100	157	100	157	100		
<u>Marsmusiek</u>												
Hou baie daarvan	21	30	18	25	47	31	46	29	53	34		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	49	70	53	75	104	69	111	71	104	66	0,000	0,138
TOTAAL	70	100	71	100	151	100	157	100	157	100		
<u>Gewyde musiek</u>												
Hou baie daarvan	22	31	12	17	38	25	24	15	46	29		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	49	69	58	83	114	75	133	85	111	71	0,604	0,520
TOTAAL	71	100	70	100	152	100	157	100	157	100		

TABEL 16

DUI AAN IN WATTER MATE JY VAN DIE VOLGENDE SOORTE MUSIEK HOU (MEISIES)

Musiekvoorkeure en response	Getal meisies										Chi-kwadraat (χ^2)	
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep						Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	(gv = 1)	(gv = 1)
<u>"Pop", "Twist", "Soul", "Underground"</u>												
Hou baie daarvan	57	55	61	58	94	64	105	72	100	68		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	47	45	44	42	52	36	41	28	46	32	1,945	0,384
TOTAAL	104	100	105	100	146	100	146	100	146	100		
<u>"Folk", Ballades, "Spiri- tuals"</u>												
Hou baie daarvan	17	16	8	8	33	23	34	23	47	32		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	87	84	97	92	111	77	112	77	99	68	1,237	2,675
TOTAAL	104	100	105	100	144	100	146	100	146	100		
<u>Jazz</u>												
Hou baie daarvan	29	28	35	33	46	32	36	25	28	19		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	74	72	70	67	100	68	110	75	118	81	0,183	5,231*
TOTAAL	103	100	105	100	146	100	146	100	146	100		
<u>Ligte musiek, Engels vokaal</u>												
Hou baie daarvan	38	37	35	34	51	36	45	31	49	34		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	66	63	68	66	90	64	101	69	97	66	0,006	0,115
TOTAAL	104	100	103	100	141	100	146	100	146	100		
<u>Boeremusiek</u>												
Hou baie daarvan	71	69	64	61	90	62	76	52	88	61		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	32	31	41	39	56	38	69	48	57	39	1,103	0,002
TOTAAL	103	100	105	100	146	100	145	100	145	100		
<u>Swaar klassieke musiek</u>												
Hou baie daarvan	10	10	6	6	19	13	18	12	24	16		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	94	90	99	94	124	87	128	88	122	84	0,469	0,345
TOTAAL	104	100	105	100	143	100	146	100	146	100		

TABEL 16 (vervolg)

Musiekvoorkeure en response	Getal meisies									Chi-kwadraat (χ^2)		
	Kontrolegroep				Eksperimentele groep					Eksperimentele groep 1974 teenoor Kontrole- groep 1974	Eksperimentele groep 1976 (aangepas) teenoor Eksperimentele groep 1974	
	1974		1976		1974		1976		1976 (aangepas)			
	N	%	N	%	N	%	N	%		N	%	(gv = 1)
<u>Opera</u>												
Hou baie daarvan	18	17	17	16	23	16	24	16	25	17		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	86	83	87	84	120	84	122	84	121	83	0,007	0,006
TOTAAL	104	100	104	100	143	100	146	100	146	100		
<u>Marsmusiek</u>												
Hou baie daarvan	44	42	43	41	57	40	57	39	59	41		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	60	58	62	59	87	60	88	61	86	59	0,09	0,005
TOTAAL	104	100	105	100	144	100	145	100	145	100		
<u>Gewyde musiek</u>												
Hou baie daarvan	60	58	44	42	65	45	51	35	74	51		
Hou nie juis daarvan nie/ glad nie daarvan nie/ weet nie	44	42	61	58	80	55	95	65	72	49	3,511	0,779
TOTAAL	104	100	105	100	145	100	146	100	146	100		

teenoor "hou nie juis daarvan nie/glad nie daarvan nie/weet nie") vir die musieksoorte in tabel 15 geraak nie. Die enigste moontlike uitsondering hierop is die voorkeur vir operamusiek.

Wat die meisies betref, kan uit tabel 16 afgelei word dat televisie waarskynlik tot gevolg gehad het dat die voorkeur vir jazz afgeneem het.

5. SAMEVATTING EN SLOT

Die doel met hierdie ondersoek was om die moontlike korttermyninvloed van televisie op die radioluisterpatrone en musiekvoorkeure van nie-stedelike standaard agt-dagskoliere in 1976 (seuns en meisies) te bepaal. Die totale steekproef (N = 479) is in 'n eksperimentele (televisiekykers) en 'n kontrolegroep (nie-televisiekykers) verdeel. Klierkykers, dit wil sê persone wat nie tuis oor 'n televisiestel beskik het nie, maar wel elders gekyk het, is nie by die ondersoek betrek nie.

Daar is bevind dat televisie waarskynlik 'n invloed op die volgende aspekte van die leerlinge se radioluisterpatrone gehad het:

- . Die mate waarin seuns na godsdienstige programme, nuus, wedstrydprogramme, jeugprogramme en verhale/vervolgverhale geluister het. Ten opsigte van al hierdie gevalle het televisie waarskynlik 'n daling meegebring in die aantal leerlinge wat baie na die bogenoemde radioprogramsoorte geluister het.
- . Die mate waarin meisies na godsdienstige programme, nuus, jeugprogramme, vermaaklikheidsprogramme, verhale en vervolgverhale, programaankondigings, en noodberigte geluister het. Televisie het by hierdie veranderlikes ook waarskynlik 'n daling meegebring in die aantal meisies wat baie na die programme geluister het.
- . Die mate waarin seuns en meisies na die Afrikaanse Diens geluister het. In albei gevalle was daar 'n afname te bespeur in die aantal leerlinge wat baie na hierdie diens geluister het. Hierdie verskuiwing kan moontlik aan televisie toegeskryf word.
- . Die mate waarin meisies na Radio 5 geluister het. Anders as in die geval van die Afrikaanse Diens het televisiekyk by hierdie Diens met 'n toename in die "luister baie" kategorie gepaard gegaan.

- . Die tye en dae waarop seuns na die radio geluister het. Aanduidings is gevind dat televisie 'n remmende effek op die radioluistersyfers op weksdae (vanaf 18h00 tot 23h00), Saterdag (vanaf 12h00 tot 23h00) en Sondag (vanaf 12h00 tot 16h00 en 21h00 tot 23h00) gehad het. Vir die tydperk 16h00 tot 18h00 gedurende weksdae is daar egter 'n toename in die luistersyfers van die televisiekykers bevind.
- . Die tye en dae waarop meisies na die radio geluister het. Op weksdae en Saterdag (vanaf 18h00 tot 21h00) en op Sondag (vanaf 16h00 tot 21h00) het televisie waarskynlik 'n remmende uitwerking op die radioluistersyfers van meisies gehad.
- . Die aantal ure wat seuns van Maandag tot Donderdag gedurende skoolkwartale aan radioluister afgestaan het. Die invloed van televisie is by hierdie veranderlike met behulp van vyf verskillende vergelykings ondersoek. By twee hiervan is aanduidings gekry dat 'n daling voorgekom het in die tyd per dag wat aan radioluister afgestaan is.
- . Die mate waarin die meisies saam met vriende en saam met gesinslede na die radio geluister het. Daar is bevind dat meisies wat televisie gekyk het meer dikwels saam met vriende, maar minder dikwels saam met gesinslede radio geluister het as voor die instelling van televisie.

Wat musiekvoorkeure betref, het televisie in die geheel gesien nie musiekvoorkeure van die respondente geraak nie. Die enigste uitsonderings hierop is seuns se voorkeure vir opera en meisies se voorkeure vir jazz.

6. SYNOPSIS AND CONCLUSION

The aim of this investigation was to determine the possible short-term effect of television on the radio listening patterns and preferences for music of non-urban Standard 8 day-scholars in 1976 (boys and girls). The total sample (N = 479) was divided into an experimental group (television viewers) and a control group (non-viewers). Persons who did not have a set at home, but who watched elsewhere, were not involved in the investigation.

It was found that television probably had an effect on the following aspects of the pupils' radio listening patterns:

- . The extent to which boys listened to religious programmes, the news, competition programmes, youth programmes and stories/serials. As far as all these cases are concerned, television probably resulted in a drop in the number of pupils who often listened to the above-mentioned kinds of programmes.
- . The degree to which girls listened to religious programmes, the news, youth programmes, entertainment programmes, stories and serials, programme announcements, and emergency announcements. As far as these variables are concerned, television probably also resulted in a drop in the number of girls who listened to the programmes.
- . The extent to which boys and girls listened to the Afrikaans Service. A decrease was noticeable in both cases in the number of pupils who often listened to this service. This shift may be ascribed to television.
- . The extent to which girls listened to Radio 5. Unlike in the case of the Afrikaans Service, television viewing was accompanied by an increase in the number of listeners to this service in the category 'Listen a lot'.
- . The times and days on which boys listened to the radio. There were indications that television had an inhibitory effect on the radio listening figures on week-days (from 18h00 to 23h00), Saturdays (from 12h00 to 23h00) and Sundays (from 12h00 to 16h00 and 21h00 to 23h00).

However, for the period 16h00 to 18h00 during week-days there was an increase in the listening figures of the television viewers.

- . The times and days on which girls listened to the radio. On week-days and Saturdays (from 18h00 to 21h00) and on Sundays (from 16h00 to 21h00) television probably had an inhibitory effect on the numbers of girls who listened to the radio.
- . The number of hours that boys listened to the radio from Mondays to Thursdays during school terms. The effect of television on this variable was examined by means of five different comparisons. In two of these, indications were found of a decrease in the time per day devoted to radio listening.
- . The extent to which girls listened to the radio with friends and with members of the family. It was found that girls who watched television, more often listened to the radio with friends, but less often with members of the family, than before the introduction of television.

Generally speaking television had no effect on the music preferences of the respondents. The only exceptions in this regard are the preferences of boys for opera and those of girls for jazz.

BIBLIOGRAFIE

1. BESCO, G.S. Television and its effects on other related interests of high school pupils. English Journal, Vol. 41, 1952, pp. 151-152.
2. COFFIN, T.E. Television's effects on leisure-time activities. Journal of Applied Psychology. Vol. 32, 1948, pp. 550-558.
3. FURU, T. Television and children's life. A before-after study. Japan Broadcasting Corporation, 1962.
4. GONZALEZ, S.L. La television y su concurrencia con los demas medios de comunicacion de masas (Television and its competitors among the other mass media) Revista Espanola de la Opinion Publica, Vol. 9, July-Sept. 1967, pp. 45-66 uit Sociological Abstracts, Vol. 17, 1969.
5. HILEMAN, D.G. The young radio audience. A study of listening habits. Journalism Quaterly, Vol. 30, 1953, pp. 37-43.
6. HIMMELWEIT, H.T., OPPENHEIM, A.N. and VINCE, P. Television and the child: an empirical study of the effect of television on the young. Oxford University Press, London, 1958.
7. LANDMAN, W.J.J. 'n Sosiale pedagogiese analise van die vryetydsbesteding van standerd 8, 9 en 10 leerlinge in Afrikaansmediumskole in Durban. Universiteit van Natal, 1971 (Ongepubliseerde M.Ed-verhandeling)
8. MACCOBY, E.E. Television: its impact on school children. Public Opinion Quaterly, Vol. 15, 1951, pp. 421-444.
9. DHARA, H. Comparative preferences of radio and television programs. Sociology and Social Research, Vol. 37, 1953, pp. 305-311.
10. PIETERSE, J.E. red Jeug en vrye tyd. Voortrekkerpers, Johannesburg, 1967.
11. SCHRAMM, W., LYLE, J. and PARKER, E.B. Television in the lives of our children. Stanford University Press, Stanford, California, 1961.
12. SIEGEL, S. Nonparametric statistics for the behavioral sciences. McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, 1965.
13. VAN ASWEGEN, I.G. 'n Verkenningstudie ten opsigte van koshuisinwoning. Instituut vir Mannekragnavorsing, Kantoorverslag, Pretoria 1974.

Doc no 55993
Copy no 74236

